

Energetiki ulgamlaryň sazlaşykly işlemekleri, halk hojalygynda ýerlikli peýdalanmak, energiýany hasaba almak, energetiki resurslary ulanmaklygyň ähmiýetliligini, tygşytlylygyny talyplara öwretmek dersiniň esasy tutýar. Häzirki döwürde ekologiki taýdan arassa, ykdysady taýdan arzan, konstruksiýasy boýunça ýönekeý energetiki enjamlary gurmaklygyň, peýdalanmaklygyň tehnikalary öwredilýär. Okatmagyň esasy usuly hökmünde umumy okuw ulanylýar. Amaly we tejribe sapaklarynda bolsa desgalaryň bölekleri, olaryň berkligi, ýüze çykýan näsazlyklaryň önüni almak ýaly meseleleriň toplumyna seredilýär.

Garasyzlyk ýyllaryň içinde ýurdumyzda ençeme müň kilometr paýlaýjy we birleşdiriji howa hemde kabel liniýalary, ýüzlerçe pod-stansiýalar guruldy. Döwrüň talabyna görä ýurduň energiýa ulgamynyň kuwwa-tyny güýçli depginler bilen ösdürmek göz önünde tutulýar. Bar bolan bugturbina energiýa bloklaryny kämilleşdirmek we häzirki zaman enjamlar bilen abzallaşdyrmak göz önünde tutulýar. Olaryň ilkinji-si Mary döwlet elektrik stansiýasynda döwrebaplaşdyryldy.

Bagtyýarlyk döwrüniň möhüm taslamalarynyň biri milli syýahatçylyk zolagyny elektrik energiýasy bilen üpjün etmek üçin Awazada kuwwaty 254,2 MWt bolan elektrik stansiýasy guruldy. Paýtagtymyzda elektrik energiýasyny sarp etmekligiň mukdarynyň her ýylda takmynan 10% ýokarlanýandygy sebäpli, Aşgabadyň gündogar tara-pynda Ahal welaýatynda ýenede bir gatzurbinaly elektrik stansiýasy gurlup ulanylmaga berildi. Ahaldaky we Awazadaky desgalar 2010njy ýylda işe girizilen desgalardyr.

Türkmenistanyň energetika ulgamy bilen Merkezi Aziýanyň birleşen energetika ulgamynyň arasynda elektrik baglanyşygy bar. 220 kilowoltlyk Balkanabat-Gonbat elektrik geçiriji liniýa boýunça elek-trik energiýanyň eksporty başlanandan soň, Eýrana bolan energetika «Köprüsi» işläp başlady. Elektrik energiýasynyň daşary ýurtlara çykarmak mümkinçiligini artdyrmak üçin täze energiýa arteriýalaryny gurmaklyk bellenildi.

Şageldi HUDAÝBERDIÝEW
Türkmenistanyň Döwlet energetika
institutynyň mugallymy